

Institut
d'Estudis
Catalans

Fundació del
Món Rural

NOTA DE PREMSA

L'agricultura catalana ha de fer front als reptes ambientals, alimentaris i energètics del segle XXI, però alhora és part de la solució dels mateixos.

- **Més de 130 experts, professionals, tècnics i acadèmics, van debatre sobre el futur de l'agricultura a la jornada d'AGROFÒRUM el passat 10 d'abril.**
- **Invertir en el factor humà, és estratègia de futur bàsica per al sector agrari català de cara als reptes del segle XXI.**
- **Innovació, internacionalització, integració i implicació, quatre elements de futur pel sector agrari català.**
- **Són necessàries noves tecnologies per afavorir l'optimització dels recursos, principalment sòl i aigua, i l'adaptació als efectes del canvi climàtic.**

El president de l'Institut d'Estudis Catalans, Joandomènec Ros, i el conseller d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, Josep Maria Pelegrí, van inaugurar, el passat dia 10 d'abril, la jornada *El paper de l'agricultura al segle XXI*, organitzada per la *Fundació del Món Rural* (FMR) i la *Institució Catalana d'Estudis Agraris* (ICEA), filial de l'IEC, en el marc d'AGROFÒRUM. L'objectiu de la jornada va ser reflexionar, amb visió de futur, sobre la manera com l'agricultura pot ser determinant davant d'alguns dels principals reptes del segle XXI, com són la transició energètica, la seguretat alimentària o el canvi climàtic. En aquest sentit el Conseller va ressaltar que l'agricultura és, a la vegada, víctima i solució d'aquets reptes que afronta la humanitat. La resposta a aquests reptes passa per un canvi de model basat en la innovació i la tecnologia, però també la creativitat. AGROFÒRUM ha de participar en aquest procés de definició de les línees estratègiques de futur. El Conseller va felicitar per l'amplia participació professional i acadèmica a la Jornada, i va fer esment a les quatre "i" del futur del sector: innovació en un sector amb gran potencial de canvi, internacionalització com un element estratègic de les empreses, integració entre agents per a buscar la competitivitat i implicació de tothom per assolir un creixement intel·ligent i inclusiu.

La demanda augmentarà més que la producció d'aliments

En la seva intervenció, el Sr. Ignacio Pérez, economista i analista de polítiques a la Direcció de Comerç i Agricultura de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE), després de fer referència a l'evolució dels preus mundials agraris i la

tendència recent dels mateixos cap a l'estabilització i moderació, va destacar els factors que estan portant a l'augment de la demanda mundial d'aliments i les dificultats de la producció per donar-hi resposta. Als països més desenvolupats s'està ralentitzant la producció agrària, i tot i que als països en desenvolupament s'esperen millores en els rendiments i la productivitat per millores en la gestió i la formació, la demanda d'aliments continuarà augmentat amb major ritme que la producció a nivell mundial. Va fer referència especial al cas de la Xina, a l'augment de les importacions d'aliments previstes pel futur, i les oportunitats que això comporta per a les zones agràries amb produccions de valor afegit com la carn o els lactis. D'altra banda, també va insistir en la necessitat d'invertir en la millor gestió de l'aigua i les bones pràctiques agràries, donada la vinculació essencial entre la producció agrària i l'ús de l'aigua i la previsió que passarà del 70% al 40% l'aigua disponible per a produir aliments, i va remarcar la importància dels regadius.

La resiliència energètica del país i la genètica, contribucions per al i des del sector agrari

El Sr. Pere Puigdomènech, professor d'investigació del CSIC al Centre de Recerca en Agrigenòmica (CRAG) CSIC-IRTA-UAB, doctor en ciències biològiques i membre del IEC, començà fent referència al caire innovador de l'agricultura, explicant que una part important de les innovacions es concentren en la millora de les llavors. Amb l'evolució agrària s'ha reduït el nombre d'espècies amb els anys, però avui s'estan recuperant espècies i varietats per afavorir la diversificació i, a través de noves tecnologies com la genòmica, s'està accelerant la seva adaptació i millora per tal que siguin cultivables i acceptades pel mercat. Finalment va destacar que només la innovació pot donar resposta a reptes tan complexes com els que representen l'augment de la població o el canvi climàtic.

El Sr. Mariano Marzo, catedràtic d'Estratigrafia i professor de recursos energètics i geologia del petroli a la Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona, va presentar la problemàtica actual centrada en la transició cap un model energètic en el qual els fons d'hidrocarburs seran cada cop de més difícil extracció i amb costos més elevats. Explica que cal un equilibri entre l'energia, l'economia i l'ecologia, i que en les estratègies per assolir més resiliència com a país, des d'un punt de vista energètic, cal fer polítiques adequades més basades en dades que en ideologies, perquè serà necessària la complementarietat entre fonts energètiques. En aquest sentit també reivindicà la perspectiva local a l'hora de gestionar l'oferta d'energia, que sigui sostenible ambientalment, competitiva i no condicionada a subvencions i que asseguri continuïtat en el subministrament.

L'aspecte social, factor clau del desenvolupament del sector agrari

El Sr. José María García Álvarez-Coque, enginyer agrònom i professor d'economia i política agràries a la Universitat Politècnica de València (UPV), va presentar el principals reptes que afronta la situació alimentària actual, els factors que afecten als mercats agraris i els falsos dilemes que sovint es formulen al sector agrari, com és l'oposició entre seguretat i sobirania alimentàries. Va insistir que en l'agenda mundial marcada de creixement de la producció i reserves d'aliments per assegurar la seguretat alimentària, cal incloure també sempre la inclusió social i defensar el rol de l'agricultura com a proveïdora de béns públics a la societat i generadora d'ocupació i riquesa al territori. En aquest sentit va apuntar que

el desenvolupament dels mercats locals no s'ha de perdre mai de vista, sobretot tenint en compte que, tot i l'augment de les exportacions, la UE està perdent quota de mercat a nivell mundial.

El Sr. Antoni Pané, Director General de la Cooperativa d' Ivars d'Urgell va fer un repàs dels pilars de la producció agrària, com l'energia, l'aigua i la terra, i dels factors externs que poden condicionar el seu futur a Catalunya, com ara les polítiques agràries, les energies renovables, el canvi climàtic o la pressió social. Sobre les energies renovables va insistir en que estan lligades a l'activitat agrària, ubicades al territori i són més socials, i en que cal estudiar les mesures perquè contribueixin efectivament al desenvolupament socioeconòmic del país. Va exposar que l'activitat agrària a Catalunya, a més de tots els reptes a nivell mundial, ha d'afrontar-ne altres de propis com l'abastiment de primeres matèries i l'optimització dels recursos bàsics. Finalment també va esmentar possibles escenaris en l'evolució de les explotacions i empreses agràries, i va insistir que el factor humà és el que impulsa el desenvolupament i ha de ser el centre de les estratègies que es proposin.

La cloenda de l'acte va anar a càrrec de **Josep M. Vives**, president de la ICEA, i de **Jordi Sala**, director general de la Fundació del Món Rural, que van destacar l'èxit de participació a la Jornada i l'interès de les discussions. Jordi Sala va destacar que el sector agrari català també és dual, i que cal dissenyar estratègies de futur adaptades, i va apuntar que el treball d'AGROFÒRUM a partir d'ara, serà aprofundir en els paral·lelismes que s'han detectat en les visions de les diferents disciplines i institucions que han intervingut.

AGROFÒRUM es va crear l'any 2013 —a partir de la iniciativa de la Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA), filial de l'IEC, conjuntament amb la Fundació del Món Rural (FMR)— com a plataforma o marc de reflexió i debat sobre el sector agrari, agroalimentari i del medi rural de Catalunya. AGROFÒRUM té per objectiu valorar les tendències socioeconòmiques i ambientals actuals d'arreu del món, i acostar el coneixement, les estratègies i les solucions que s'estan dissenyant en el marc internacional per afrontar els reptes i les incerteses que es plantegen al segle XXI.

Contacte:

tlf: 973.22.93.60;

correu-e: agroforum@fmr.cat

Informació complementària:

- [Programa de la jornada](#)
- [Document de descripció d'AGROFÒRUM](#)
- [CV breu dels ponents](#)
- [Ponències](#)

Lleida, 14 d'abril de 2014.